

Nr 11

Bevillningsutskottets betänkande i anledning av väckt motion angående avdragsrätt vid beskattningen för kostnader vid aktiebolagsbildning m. m.

(2:a avd.)

I en inom riksdagen väckt, till bevillningsutskottet hänvisad motion, II: 102, av herr *Regnéll* har hemställts, "att riksdagen måtte besluta sådan ändring av 29 § 1 mom. av kommunalskattelagen att stämpel-, registrerings- och andra erforderliga kostnader vid aktiebolagsbildning och vid utökning av aktiekapital i fråga om avdragsrätt jämställas med kostnad för utgivande av obligation, samt att vederbörande utskott måtte utarbeta förslag till härför erforderliga författningsändringar".

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för det i motionen framförda yrkandet, får utskottet, i den mån redogörelse härför ej lämnas i det följande, hänvisa till motionen.

Enligt 100 § 8 mom. aktiebolagslagen får kostnader för bolagsbildning eller för ökning av aktiekapital inte upptas som anläggningstillgång i bolags balansräkning. Däremot får enligt samma lagrum — under vissa förutsättningar — kostnader för tekniskt, kommersiellt eller annat arbete av väsentligt värde för organisationen av bolagets rörelse upptas som sådan tillgång.

Gällande skattelagstiftning saknar uttryckliga regler i fråga om aktiebolags organisationskostnader. I skattepraxis har emellertid avdrag regelmässigt vägrats för stämpel-, registrerings-, annons- och andra kostnader i samband med bildande av aktiebolag samt vid nyemission av aktier i redan bestående bolag. Det kan antas att praxis' ställningstagande till kostnader av nu angivet slag dikterats av att dessa inte ansetts hänförliga till utgifter för intäkternas förvärvande och bibehållande utan jämställts med utgifter för förvärvskällans förvärvande. — I anslutning till regeln i aktiebolagslagen om att kostnader för vissa arbeten av väsentligt värde för ett bolags organisation må upptas som anläggningstillgång har riksskattenämnden i anvisningar till taxeringsmyndigheterna (RN 1953 nr 5: 2) uttalat att som tillgång bokförda sådana kostnader i princip bör godtas som avskrivningsobjekt i beskattningshänseende och medges till avdrag genom årliga värdeminskningsskattavdrag. Dock bör — menar riksskattenämnden — avdrag för dylika kostnader medges endast efter noggrann prövning. Riksskattenämndens uppfattning har godtagits av regeringsrätter.

Bihang till riksdagens protokoll 1964. 7 saml. Nr 11

som i ett år 1954 avgjort mål (RÅ 1954 ref. 41) medgivit avdrag med 8.000 kr. för värdeminskning av ett såsom "balanserade kostnader för exportförsäljning" betecknat belopp, avseende utgifter för bl. a. introduktion av kompasser på den amerikanska marknaden.

Även vissa andra utgifter av i huvudsak organisationskostnadsnatur har medgivits till avdrag i praxis. Som exempel må anföras kostnader i samband med upptagande av lån. Avdrag har sålunda medgivits för stämpel å utgivna obligationer, för kapitalrabatt å obligationslån och för stämpelkostnad för in-teckning. Anledningen till att avdrag medgivits för sådana kapitalanskaffnings-kostnader torde vara att de ansetts jämförliga med ränta å lånat kapital som nedlagts i rörelsen.

Av innehållet i *förevarande motion* må här anföras följande.

Motionären framhåller att gällande skatteregler medger avdragsrätt för kostnader vid utgivande av obligationslån men ej vid emission av aktier. Det är — menar han — knappast berättigat att hänföra vare sig kostnader för nyemission eller för bildandet av ett nytt aktiebolag till inte avdragsgilla organisationskostnader. Kostnaderna för en aktieemission uppgår i normalfallen till sammanlagt endast cirka 2,5 procent av det emitterade beloppet. Det är med tanke dels på företagens ständigt ökade krav på modern utrustning och dels på förskjutningen i penningvärdet fullt normalt att företagen undan för undan också kräver en kapitalökning utan att nyinriktning eller väsentlig ut-ökning av deras rörelse behöver ske. Den tekniska utvecklingen och penning-värdesförsämringen är i många fall också anledning till att redan etablerade rörelser ombildas till aktiebolag. Därför bör — menar motionären — kostnader vid bolagsbildning och vid utökning av aktiekapital jämföras med kostnad för utgivande av obligation.

Utskottet

Enligt 20 § kommunalskattelagen skall vid beräkning av inkomsten från särskild förvärvskälla avräknas alla omkostnader under beskattningsåret för intäkternas förvärvande och bibehållande. I enlighet härmed stadgas i 29 § samma lag att från bruttointäkter av rörelse avdrag må göras för allt som är att anse som driftkostnad.

I kommunalskattelagen saknas uttryckliga föreskrifter om kostnader i samband med aktiebolagsbildning och aktieemission samt deras behandling i skatte-hänseende. I skattepraxis har de emellertid ansetts hänförliga icke till drift-kostnader utan till sådana utgifter för ett bolags organisation, för vilka avdrag inte kan medges. Däremot har avdrag medgivits för kostnader för viss kapital-anskaffning, nämligen sådan som skett genom upptagande av lån (t. ex. kostnad för stämpel i och för obligationslån).

I förevarande motion har framställts lagstiftningsyrkande av innebörd att stämpel-, registrerings- och andra erforderliga kostnader vid aktiebolagsbildning och vid utökning av aktiekapital i fråga om avdragsrätt jämföras med kostnad för utgivande av obligation.

Utskottet vill med anledning härav anföra följande.

Skattepraxis' inställning till kostnader för aktiebolagsbildning torde sammanhånga med att dessa kostnader ansetts jämförbara med utgifter för förvärvande av en förvärvskälla och inte för förvärvande och bibehållande av intäkter. Att kostnader för nyemission av aktier i skattehänseende behandlats på samma sätt som utgifter i samband med bolagsbildningen torde ha sin grund däri att nyemission jämföras med bolagsbildning. Enligt utskottets mening är ett sådant betraktelsesätt naturligt.

Att å andra sidan kostnader i samband med upptagande av lån hänförs till driftkostnader torde — såsom tidigare framhållits — bero på att dessa kostnader jämföras med ränta å lånat kapital som nedlagts i rörelse. Även formellt föreligger en skillnad mellan kostnader för nyemission och för upptagande av lån så till vida, att bolagen vid nyemission gäldar kostnader som rätteligen belöper på aktieägarna.

Gällande skattelagstiftning erbjuder företagen avsevärda möjligheter till konsolidering genom omfattande fondavsättningar, väsentliga varulagernedskrivningar och inte obetydliga avskrivningar på maskiner och inventarier. Härtill kommer att de förslag till förlängning av den s. k. Annell-lagen och till särskilda investeringsavdrag som förelägges innevarande riksdag är ägnade att ytterligare stärka företagens ekonomiska ställning.

Med hänsyn härtill och då frågan om den skattemässiga behandlingen av kostnader för nyemission liksom av organisationskostnader över huvud är ett ämne som faller inom allmänna skatteberedningens fortsatta utredningsuppdrag anser utskottet sig inte kunna tillstyrka ifrågavarande lagstiftningsyrkande.

Under återopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,
att motionen II:102 av herr Regnéll angående avdragsrätt
vid beskattningen för kostnader vid aktiebolagsbildning m. m.
icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 19 februari 1964

På bevillningsutskottets vägnar:

JOHN ERICSSON

Närvarande:

från första kammaren: herrar John Ericsson, Einar Eriksson, fröken Ranmark, herrar Stefanson, Oscar Carlsson, Wårnberg, Gösta Jacobsson, Enarsson, Sundin och Erik Filip Petersson; samt

från andra kammaren: herrar Magnusson i Borås, Brandt, Allard, Kårri-lander, Vigelsbo, Engkvist, Andersson i Essvik, Enskog, Björkman och Broberg.

Reservation

av herrar Gösta Jacobsson, Enarsson, Magnusson i Borås och Björkman, vilka ansett, att utskottets yttrande och hemställan bort ha följande lydelse:

Såsom framgår av ifrågavarande motion medger gällande skatteförfattningar avdragsrätt för kostnader vid utgivande av obligationslån, däremot ej vid emission av aktier. Orsaken till den gällande skillnaden i beskattningshänseende är att kostnader för nyemission av aktier lika väl som för bildandet av ett nytt aktiebolag vid lagstiftningens utformning ansågs hänförliga till organisationskostnader. Detta betraktelsesätt är numera knappast berättigat i någotdera fallet. En fullt normal bild av ett företag är att kapitalökning kräves undan för undan även vid nyinriktning eller väsentlig utökning av rörelsen. Anledningen är dels de ständigt ökade kraven på modern utrustning, dels förskjutningen i penningvärdet. Dessa båda faktorer ligger i många fall också bakom omläggning till aktiebolagsform av redan etablerade rörelser.

Mot bakgrunden dels av det samhällsekonomiska önskemålet att trygga näringslivets försörjning med riskvilligt kapital, dels de ovan redovisade motiven för att kapitalökningar vidtas, respektive för att rörelser omläggs till aktiebolagsform, hemställas,

att riksdagen måtte i anledning av motionen II: 102 av herr Regnéll i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, att Kungl. Maj:t måtte snarast framlägga förslag till riksdagen om sådan ändring av 29 § 1 mom. kommunalskattelagen, att stämpel-, registrerings- och andra erforderliga kostnader vid aktiebolagsbildning samt vid utökning av aktiekapital i fråga om avdragsrätt jämställas med kostnad för utgivande av obligation.